

Monumentnummer*: 516864

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 18 september 2000
Kadaster deel/nr 82866/15

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Arnhem	Arnhem	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Arnhem	Burgemeesterswijk

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Arnhem	M			4501

*Omschrijving***

Inleiding

De Burgemeesterswijk ligt ten noorden van het Arnhemse centrum, ingeklemd tussen de Amsterdamseweg en de Zijpendaalseweg. De omstreeks de eeuwwisseling tot ontwikkeling gebrachte woonwijk ligt op de noordoostelijke helling van het stuwwallencomplex tussen de Rijn en de Jansbeek en grenst aan het Sonsbeekpark. Kenmerkend voor de wijk zijn de verruimingen van de straten tot driehoekige pleinen, vanwaar zichtassen lopen naar het Sonsbeekpark. De bebouwing in het zuidelijke deel van de wijk bestaat hoofdzakelijk uit aaneengesloten rijen herenhuizen in historiserende bouwstijlen.

Deze vrijstaande STADSVILLA met smeedijzeren HEK staat achter de rooilijn van de zuidelijke gevelwand van de Van Lawick van Pabststraat, op de westelijke hoek van het driehoekige Burgemeestersplein. Het pand is ca. 1900-1905 gebouwd in overgangsarchitectuur. Kenmerkend voor deze gemengde bouwtrant zijn de invloeden van de neorenaissance, Art Nouveau en Chalet-stijl, zoals speklagen, overstekende daken met houtsnijwerk, gepleisterde baksteen, serres en glas-in-loodramen. In de grote en diepe achtertuin staan onder andere een oude beukeboom en een treureik.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Deels onderkelderde STADSVILLA van twee bouwlagen en zolderverdieping op samengesteld grondplan. Het blokvormige pand heeft aan de voor-, rechter- en achterzijde een risaliet met topgevel. Tegen de voor- en achtergevel is een serre geplaatst. De zolderverdieping heeft een afgeplat schilddak met aangekapte zadeldaken ter plaatse van de risalieten. Het dak is belegd met gesmoorde friese pannen. Het dakoverstek met geprofileerde gootlijst steunt op gesneden sierspanten, die bij de topgevels zijn voorzien van windveren en vullingen. In het dakschild aan de voorzijde is een houten dakkapel met lessenaardak geplaatst, voorzien van vier enkelruits raampjes met elk twee ruitjes aan de bovenzijde.

De gepleisterde gevels hebben een grijs geschilderde bakstenen plint in kruisverband. Rondom alle muuropeningen en gevelhoeken is een ketting aangebracht van afwisselend rode en oranje bakstenen. De muuropeningen worden afgesloten door blinde segment- of rondbogen. De steense bogen zijn voorzien van geboorte- en/of sluitstenen van zandsteen. Boven de kozijnen zijn rondstaven en geknipte loodslabben aangebracht. De tweedelige lekdorpels zijn uitgevoerd in gebakken tegels.

De VOORGEVEL is drie vensterassen breed. De brede rechter travee is uitgevoerd als topgevelrisaliet en heeft in de eerste en tweede bouwlaag een rechthoekig venster met tweeruits onderraam en 21-ruits bovenlicht; in de zolderverdieping twee draairaampjes met elk drie ruitjes aan de bovenzijde. Links van de risaliet bevindt zich in de eerste bouwlaag een geheel beglaasde serre. De houten stijlen staan op hardstenen neuten en waterlijst. Midden in de voorzijde van de serre bevindt zich een dubbele terrasdeur onder een hoger opgetrokken bovenlicht. De bovenlichten hebben afgeschuinde bovenhoeken met waaierzwikken. De roeden hebben een Y-vorm. Het middelste bovenlicht is aan de bovenzijde voorzien van gekleurd glas-in-lood met geometrische motieven. Voor de serre bevindt zich een terras met afgeschuinde hoeken en een bewerkt houten hekwerk. Boven de serre bevinden zich in de tweede bouwlaag twee stolpramen met elk vijftienruits bovenlichten.

De RECHTER ZIJGEVEL is vier traveeën breed. De linker travee heeft in de eerste en tweede bouwlaag een rechthoekig venster met een enkelruitsraam respectievelijk een stolpraam, beide met een vijftienruits bovenlicht. De tweede travee van links heeft in de eerste bouwlaag een bewerkte houten paneeldeur waarin een rondboograam met smeedijzeren rooster en twaalf glas-in-loodraampjes aan de bovenzijde. Het glas-in-lood bovenlicht bestaat uit twee gekoppelde rondboogramen. Voor de ingang en tegen de risaliet bevindt zich een uitgebouwd houten portiek. Het lessenaardak steunt op bewerkte stijlen, korbelen en sporen. Het portiek heeft één dichte zijde met panelen aan de onderzijde en glas met diagonale roeden aan de bovenzijde. Het portiek is voorzien van hardstenen treden en een tegelvloer met geometrische motieven. In de tweede bouwlaag bevindt zich boven de ingang een stolpraam met glas-in-lood en kleine ruitjes aan de bovenzijde. Het glas-in-lood bovenlicht bestaat uit twee gekoppelde rondboogramen. Tussen het onderraam en het bovenlicht bevindt zich een geprofileerde natuurstenen tussendorpel. De derde travee van links is uitgevoerd als topgevelrisaliet en heeft in de plint een kelderdeur; in de eerste bouwlaag twee rechthoekige vensters met glas-in-loodramen onder blinde rondbogen; in de tweede bouwlaag een groot samengesteld venster met naar beneden doorgestoken stolpraam met glas-in-lood tussen glas-in-lood zij- en meerruits bovenlichten; in de zolderverdieping een dito samengesteld venster met ditmaal een naar boven doorgestoken raam. De rechter travee heeft voor de plint een koekoek met twee tweeruits kelderramen; in de eerste en tweede bouwlaag een enkelruits raampje onder blinde rondboog.

De LINKER ZIJGEVEL heeft in de eerste bouwlaag een nieuw ingehakt venster en in de tweede bouwlaag twee rechthoekige vensters onder blinde segmentbogen.

De ACHTERGEVEL is drie traveeën breed. De linker travee is uitgevoerd als topgevelrisaliet en heeft in de eerste bouwlaag een T-schuifvenster met twintigruits bovenlicht; in de tweede bouwlaag een stolpraam met dito bovenlicht; in de zolderverdieping een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

stolpraam met kleine ruitjes aan de bovenzijde. Tegen de linker hoek van de risaliet bevindt zich een eenlaags schuurtje onder zadeldak (rode Muldenpannen en gesmoorde friese pannen), waarin een vernieuwde deur, een enkelruits raam, drie rondboognisjes, een rond licht en een stolpraam. De smalle middelste travee van de achtergevel heeft in de eerste bouwlaag een glasdeur met dertien ruitjes onder een twaalfruits bovenlicht; in de tweede bouwlaag een balkondeur onder twaalfruits bovenlicht. De rechter travee heeft in de eerste bouwlaag een serre-uitbouw met vernieuwde deuren; in de tweede bouwlaag een dubbele balkondeur tussen zij- en meerruits bovenlichten.

Het pand heeft nog de oorspronkelijke indeling en bezit een groot aantal waardevolle INTERIEURELEMENTEN, zoals een tochtportaal met wit marmeren vloer en plint, stucplafond; een gang en flankerend trappenhuis met dito vloer en plint, paneeldeuren met geprofileerde omlijsting, bordestrap met bewerkte trappaal en -leuning; woonkamervertrekken met zwart marmeren schouwen, (dubbele) schuifdeuren met handgrepen in Art Nouveau-stijl, stucplafonds, opklapbare vensterbanken met schuifluiken; een keuken met vitrinekast; een kelder met twee compartimenten en troggewelven en vloer van rode plavuizen; een kamer-en-suite op de verdieping met twee marmeren schouwen; een washok op de verdieping met een granito-aanrecht en betegelde wand; een dienstbodekamer op de zolderverdieping.

Waardering

Vrijstaande STADSVILLA met HEK uit ca. 1900-1905.

- Van architectuurhistorische waarde als goed en gaaf voorbeeld van een stadsvilla in overgangsarchitectuur met hoogwaardige esthetische kwaliteiten in exterieur en interieur, zoals gevarieerd materiaalgebruik, rijke ornamentiek en bijzondere interieurelementen: gepleisterde gevels met bakstenen sierbanden, dakoverstek met bewerkte sierspanten, houten serres, stucplafonds, marmeren schouwen, schuifdeuren met handgrepen in Art Nouveau-stijl, originele interieurindeling met kamers-en-suite, washok en dienstbodekamer.

- Van stedenbouwkundige waarde vanwege de beeldbepalende situering nabij het driehoekige Burgemeestersplein, in relatie met het tegenover gelegen Sonsbeekpark. Als zodanig vormt het een karakteristiek en, vanwege de verschijningsvorm, essentieel onderdeel van de rond de eeuwwisseling tot ontwikkeling gebrachte Burgemeesterswijk. Het gave pand heeft ensemblewaarde met de haar omringende, rijk uitgevoerde bebouwing in overgangsarchitectuur.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument